

der skal tage sig af stofmisbrugere i sundhedssystemet, men man kunne ønske sig, at disse sociale færdselsregler var blevet fremstillet i mere samlet form, for de kunne også være nyttige i forhold til andre patientgrupper.

De sygdomme, som stofmisbrugere på grund af deres udsatte sociale position rammes af hyppigere end andre, er også med i kapitlet. Derudover er der et meget langt afsnit om injektionsteknik og hvordan man kan lære den fra sig. Alt i alt er det en lovende start på at øge de sygeplejestuderendes forståelse for den komplicerede og krævede behandling, der med den viden vi lige nu besidder, ser ud til at være den mindst ringe.

MICHAEL JOURDAN

Addiktiv sygepleje er mere end pilletrilleri - det er et speciale!

Charlotte Fich, der sammen med Nina Brúnés har forfattet kapitlet om sygepleje til stofmisbrugere, fortæller her om baggrunden for, at addiktiv sygepleje er kommet med i grundpensum.

AF MICHAEL JOURDAN

Er det en trend, at der kommer flere sygeplejersker på misbrugsfeltet?

Ja, det tror jeg. Nu er der gadesygepleje både i København, Århus og Aalborg. På næste fagdag - som Dansk Sygeplejeråd afholder - er vi indbudt til at komme og fortælle med henblik på at rekruttere nye til faget. Addiktiv sygepleje er lidt spændende og anderledes. Det er en form for sygepleje, der trækker på basale dyder som at yde tryghed, omsorg og pleje. Også uden for gadesygeplejen kommer der flere sygeplejersker ind på centrene, og de tager sig af stadigt flere opgaver. I mange år har sygeplejersken først og fremmest trillet piller og målt mikstur. Sådan kom vi ind på feltet. Men det har så siden vist sig, at der er mange flere sygeplejefaglige opgaver at løfte end medicinudlevering. De sygeplejersker som er ansat rundt omkring, er begyndt at bruge deres fag yderligere og tager sig eksempelvis mere af infektioner og sårpleje, som mange ellers gik ubehandlede med - selv om de kom på et misbrugscenter.

Hvad kommer den nye grundbog til at betyde?

Man kan ikke være sygeplejerske uden at støde på stofbrugere. Fremover vil alle nyuddannede være bedre klædt på til mødet med den stofafhængige. Og de vil opleve, at det er en naturlighed, at det er et speciale. Også de som allerede er uddannede, tror jeg også vil tage det til sig. Sygeplejersker er et videbegærligt folkefærd, og de vil forholde sig til det her og sammenholde egen praksis med de standarder, der bliver sat hen ad vejen.

Er det officielt et speciale nu? Har det fået det blå stempel?

Allerede da vores faglige sammenslutning blev dannet skete der en anerkendelse fra Dansk Sygeplejeråd af, at der er noget specielt omkring den her målgruppe, som man ikke dækker ind fra eksempelvis psykiatrien eller infektionsmedicinen.

Med det kapitel der nu er med i grund-

bogen, mener jeg godt man kan sige at addiktiv sygepleje er anerkendt som et speciale på linie med andre specialer. Der er en masse specifik viden og nogle bud på noget man kan gøre, når man skal håndtere det at være sygeplejerske overfor en stofmisbruger. Der er et håndværk, nogle kunstgreb og observationer man skal kunne.

Skulle I skrive fra bar bund eller havde I nogle udenlandske forlæg at støtte jer til?

Vi fandt aldrig noget relevant udenlandsk sygepleje faglitteratur på emnet, selvom vi ledte. Så vi har måtte lave det selv. Efterfølgende har vi fået henvendelser fra udlandet om at få udgivet noget lignende på engelsk. Vi ser frem til det samarbejde.

Hvad er jeres hovedbudskaber?

Første budskab er at få stofbrugeren anerkendt som en ligeværdig person, hvis sygeplejebehov tages alvorligt. Vi sygeplejersker har en forpligtigelse til at sætte os ind i, hvilke behov for sygepleje de har, og behandle disse ud fra deres udgangspunkt. Det er ikke dem der skal møde vores behov. Vi er der for deres skyld og ikke omvendt. Det betyder et opgør med den holdning, der hedder: "De vil fixe. Det må de ikke. Og hvis de vil alligevel, så er det ikke mit bord. Så vil jeg ikke håndtere det." .

Det andet budskab er, at addiktiv sygepleje måske ikke er så svært endda. Vi har som sygeplejersker en faglighed, der kan give flere positive indlæggelsesforløb, øget selvindsigt og øget egenomsorg, og som på sigt vil forebygge en del ulykker der nu vælter ned over folk.

Har I flere planer?

Det her er kun den første spæde start. Nu skal vi videre med en mere udarbejdet guide, hvor vi går mere i detaljer til sygeplejersker, der allerede er beskæftiget med gruppen, og gerne vil dyrke det her speciale.

Vil du og Nina Brúnés uddybe jeres visioner for fremtidens sygepleje for stofbrugere i næste nummer af STOF?